

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра української та іноземної лінгвістики

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
Кафедра індоевропейських мов

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали третьої міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2018

ББК 81.0

С 91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2018 року, Рівне. – 173, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 1 від 25.01.2018 р.).

До збірника увійшли матеріали третьої Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

CEKЦІЯ 1. CУЧACНІ ПPOБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Бáран Беата (Baran Beata)

Surzhyk as a Subject of Linguistic Studies 6

Бігунов Д. О.

Компоненти комунікативної ситуації 10

Верьовкіна О. Є., Друзюк М. А.

General Overview of Paradox Interpretation 14

Стрельченко К. С.

Темпоральна динаміка взаємодій у концептуальному просторі *Mystery* 21

CEKЦІЯ 2. ТPAДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Антоненко Н.Є.

Phraseological units with the conjunction “or” in the English language 25

Бєлова С.А.

Трудові школи німеччини як основа європейського реформаторського руху кінця ХІХ-поч. ХХ ст. 31

Вовчук Н. І., Федюра М. Ю.

Функції неолексем в художній літературі (на матеріалі поезії Р.Рожественського та А.Вознесенського) 40

Івашкевич Е. Е.

Пошук відповідності лексичної одиниці як запорука адекватного перекладу фахівцем художніх творів 45

Михальчук Н. О., Антюхова Н. І.

Discourse Analyses of Abstract Nouns in “The Adventure of Oliver Twist” by Charles Dickens 54

Панькова Т. В.

До питання про модальність складнопідрядного речення 61

Ромашенко І. В.

Важливість врахування лінгвокультурного аспекту в організації науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти гуманітарних спеціальностей 66

Самборська І. М.

Онтологическая природа внутренней формы и ее роль в формировании семантики производного слова 69

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ MOV

Богатирчук Л. М.

Dialoge und Rollenspiele im Fremdsprachenunterricht 77

Бойко Н.Г., Конопльова Ю.О.

Використання діалогічного мовлення у формуванні комунікативної компетенції школярів на у роках іноземної мови..... 83

Вєтрова І. М.

Особливості впровадження нових підходів у методичній підготовці майбутнього вчителя англійської мови 90

Зубілевич М. І.

Іншомовний професійно-орієнтований текст як засіб формування комунікативних вмінь студентів-медиків 95

Людвиг Скотт (Ludwig Scott)

Debate in Education: Benefits and Implementation 103

Матвєйченко В. В., Москалець О. О., Денисова Н. Б.

Innovative School Practice in Pre-Service Teacher Training 107

Наумович О.П., Зімка В. Й.

Формування іншомовної компетентності учнів на уроках німецької мови шляхом розвитку навичок комунікативного письма 108

Скуратівська Н. В.

Рекомендації для ефективного навчання аудіюванню на уроках англійської мови..... 116

Судима Т.М.

Using movies to teach English 121

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Білоус Т.М.

Intercultural Competence as a Key Component of Foreign Language Teaching123

Маккрола Джейсон Чарльз (Jason C. McKrola)

Overcoming Language Learning Anxiety: Lowering the Affective Filter through a Virtual Teaching Model.....125

Михальчук Н.О., Набочук О.Ю.

The Idea of Understanding as a “Dialogue of Capabilities”130

Триндюк В.А.

Використання Інтернет-ресурсів інституту Гете на заняттях з німецької мови140

Федоришина В.О.

Special Education in Ontario : Roles and Responsibilities in Special Education.....144

СЕКЦІЯ 5. ЗІСТАВНА ЕТНОЛІНГВІСТИКА ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АСПЕКТІ МОВНИХ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ КАРТИН СВІТУ

Байло Ю. В.

Особливості функціонування метафори у термінології.....148

Івашкевич Е.З., Чала Ю.М.

Social Knowledge, Social Thinking, Social Prediction and Social Intuition in the Paradigm of Social Intellect of a Person153

Івашкевич Е.З., Яцюрин А.О.

Унікальні характеристики особистості педагога та структура його соціального інтелекту155

Потанчук С.С.

Соціо-оцінний концепт СОВІСТЬ у паремійних одиницях англійської та української мов165

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ.....170

Педагогічні науки. - 2015. - Вип. 4. - С. 61-67. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2015_4_14

М.І.Зубілевич

м.Рівне

ІНШОМОВНИЙ ПРОФЕСІЙНО –ОРІЄНТОВАНИЙ ТЕКСТ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Постановка проблеми. Формування європейського простору та розширення міжнародної співпраці висуває вимоги щодо здатності випускника медичного навчального закладу вирішувати професійні завдання в умовах іншомовної комунікації. Урахування специфіки професії набуло пріоритетного значення під час навчання іноземній мові майбутніх медиків. Іншомовне спілкування стає суттєвим компонентом професійної діяльності спеціалістів.

Так, професійно-орієнтоване навчання іноземної мови призвело до нового підходу до вибору змісту тексту. Він повинен бути орієнтований на останні досягнення науки в медичній галузі, своєчасно відображати наукові здобутки, які безпосередньо стосуються фахових інтересів студентів, давати їм можливість для професійного зростання.

У свою чергу сучасний професійно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови передбачає формування у студентів здатності іншомовного спілкування в конкретній фаховій та науковій сферах із урахуванням особливостей професійного мислення. Підготовка спеціалістів у вищих медичних навчальних закладах полягає у формуванні таких комунікативних вмінь, які б дозволили здійснювати професійні контакти іноземною мовою у медичній сфері діяльності.

Сутність професійно-орієнтованого навчання іноземної мови зводиться до його інтеграції зі спеціальними дисциплінами з метою отримання

додаткових фахових знань та формування професійно значущих якостей особистості. Під «професійно-орієнтованим» маємо на увазі навчання, що базується на врахуванні потреб студентів вивчати іноземну мову, враховуючи особливості майбутньої професії.

Крім того, ділове спілкування стає одним із основних аспектів фахової діяльності медика і визначає його досягнення у професійній діяльності. Іншомовна компетентність фахівця передбачає включення в комунікативний компонент умінь та навичок проведення ділових зустрічей, ведення ділового листування, тощо.

Також навчання іноземної мови студентів –медиків необхідно розглядати як засіб передачі соціально і професійно значущої інформації, відпрацювання навичок використання іншомовних джерел у своїй професійній діяльності. Цього можна досягти в умовах професійно зорієнтованого вивчення іноземної мови. Сучасний фахово спрямований підхід до навчання іноземних мов передбачає врахування особливостей професійного мислення та організацію мотиваційно – спонукальної мовленнєвої діяльності.

Аналіз досліджень і публікацій. Основну проблему професійно-орієнтованого навчання іноземної мови досліджували О.П. Юркевич, Т.П. Благодатна, Н.Д. Гальскова, М.А. Давидова, Р.П. Мільруд, Т. Hutchinson, A. Waters та ін., однак її актуальність зберігається і в наш час у зв'язку з тим, що рівень володіння іноземною мовою випускниками медичних навчальних закладів не завжди відповідає сучасним вимогам. Навчання мовленню на матеріалі тексту більшість науковців розглядають як основу комунікативної діяльності [4; 5; 6; 7]. “Мовлення на основі тексту – це передумова для якісного здійснення ситуативного (непередбаченого) мовлення” [5, с.21]; “текст за фахом - це засіб становлення та розвитку професійної майстерності” [4с. 17]; ”текст виступає як основна комунікативна одиниця. Якою користується людина в мовленнєвій діяльності.” [6, с.47].

Проблему роботи з аутентичними текстами в розрізі формування комунікативної компетенції студента розглядали також Г.М.Верещагін, О.М.Корчажкіна, В.Г. Костомаров, Ю.Г. Тер-Мінасов та ін.

Безперечно , що текст повинен виступати засобом навчання, що окреслює проблематику для подальшого його обговорення, а також повинен сприяти розвитку комунікативної компетентності студентів і оптимізувати процес засвоєння іноземної мови, роблячи його містким та ефективним.

Значний внесок у розробку теорії професійно-орієнтованого викладання іноземної мови також зробили П.І. Образцов зі співавторами. Науковці доводять, що вивчення іноземної мови повинно бути не самоціллю, а засобом досягнення мети, а саме – підвищення рівня освіченості, ерудиції в межах своєї спеціальності.

Врахування специфіки галузей науки, на їхнє переконання, повинно здійснюватися за такими напрямками: робота над спеціальними текстами, вивчення спеціальних тем для розвитку усного мовлення, створення викладачами посібників для активізації граматичного та лексичного матеріалу студентів [7; 8].

Вважається , що матеріал, необхідний для вивчення іноземної мови, повинен відповідати таким вимогам: актуальність змісту, інформативність, конкретна тематика спілкування, мотивованість професійною діяльністю студента. Важливо використовувати автентичні джерела науково-популярної літератури, періодичних видань останніх років, Інтернету.

Цей матеріал повинен містити тексти для читання та перекладу зі словником, тренувальні вправи для розвитку навиків усного мовлення і письма, словник спеціальних термінів. Потрібно пам'ятати, що вивчення іноземної мови – це активний процес, основою якого виступає вміння застосовувати іноземну мову в потрібній ситуації.

Формулювання мети статті. Основними цілями нашого дослідження є аналіз іншомовного професійно – орієнтованого тексту як комунікативної

одиниці, що сприяє розвитку та вдосконаленню умінь та навичок усного та писемного мовлення.

Отже, розглядаючи іншомовний текст як стимул до комунікації, слід зазначити, що він повинен відповідати таким вимогам: враховувати професійні інтереси студентів; відповідати тематиці; необхідно брати до уваги соціокультурні реалії, що відображають характерні особливості мовної поведінки; містити елементи новизни [2; 8; 9].

Професійно-орієнтований текст служить як джерелом інформації та об'єктом читання, так і зразком для розвитку й удосконалення навиків і вмінь усного та писемного мовлення. Тож це необхідно враховувати у процесі підбору текстового матеріалу і при створенні комплексів лексико-граматичних вправ для навчання іноземної мови студентів медичних навчальних закладів.

Без сумніву, поряд із характерними ознаками, притаманними кожному тексту, навчальний текст має ряд відмінних рис. Це зумовлено специфікою навчальної комунікації.

Навчальний текст – це компонент системи текстів навчального посібника, призначеного для певного етапу навчання у відповідності з програмними вимогами. Такий текст завжди орієнтований на студентів певної спеціальності і закладає основу для осмислення та вивчення лексико-граматичного матеріалу й формування мовленнєвих навичок. Тому іншомовний навчальний текст, як база для усного висловлювання, повинен:

- враховувати потреби та інтереси студентів (містити елементи новизни);
- враховувати майбутню спеціальність та професійні інтереси студентів (професійна спрямованість дисципліни «Іноземна мова» стимулює інтерес до вивчення мови);
- співвідноситися з темою, що вивчається;
- спрямовуватися на вирішення конкретної комунікативної задачі;
- служити носієм додаткової інформації з профільної дисципліни;

- відповідати не тільки поняттю сучасності мови, а й критеріям нормативності та частоти вживання[10].

Сьогодні також велика увага приділяється проблемі підбору професійно-орієнтованого тексту для навчання читання студентів медичних ВНЗ. Важливе значення має тематика текстів, їх об'єм та організація навчального матеріалу. При навчанні іноземної мови зазвичай використовуються наукові чи науково-популярні статті як різновид наукової літератури. Вони відповідають логіці програми навчання. Такі тексти підбирають залежно від інтересів та потреб студентів. Вони повинні містити засоби, завдяки яким діяльність студента стимулюється, мотивується, програмується та реалізується, і результатом чого є досягнення кінцевих цілей навчального процесу. В процесі роботи над професійно-орієнтованим текстом, встановлюється двосторонній зв'язок між намаганням студента набутися спеціальних знань та успішним оволодінням іноземною мовою.

Тексти за фахом – це основа змісту навчання іноземної мови за професійним спрямуванням, одне з основних джерел словникового запасу студентів, приклад вживання термінологічної лексики в контексті. Від змісту тексту залежить, наскільки ефективно викладач зможе організувати навчальну діяльність на занятті, створити ситуації для пошуку та аналізу визначеної інформації, проконтролювати зміст висловлювань студентів.

Водночас, правильно підібраний текст допоможе розвивати аналітичне мислення студентів, наукову здогадку, спонукати їх до активної, творчої діяльності. Тематика текстів повинна спонукати студентів до подальшого обговорення та висловлювання власних думок. Отже, професійно-орієнтовані тексти сприяють тому, що іноземна мова розглядається як засіб інтелектуального, соціального та професійного розвитку.

Останніми роками набула особливого значення тенденція наближення навчальних умов до реальних професійних ситуацій. Така тенденція проявляється у використанні автентичних текстів.

Ми вважаємо, що при навчанні іноземної мови потрібно віддавати перевагу автентичним матеріалам, тобто матеріалам, котрі запозичено з оригінальних джерел і які не призначалися для навчальних цілей. З іншого боку, науковці вказують, що такі матеріали часто надто складні в мовному аспекті й не завжди відповідають конкретним цілям та умовам навчання.

Зважаючи на сказане вище, слід зазначити, що завдання викладача полягає в тому, щоб організувати навчання читанню не як етап механічної роботи, а як процес мовної взаємодії студента/викладача, студента/студента. Для результативнішої роботи над текстом необхідний комплекс вправ, спрямованих як на формування мовних навичок та умінь (зокрема, диференціації, реконструювання, трансформації та конструювання мовних одиниць у вирішенні певного навчального завдання), так і на розвиток здібностей творчого переосмислення тексту.

Навчання іншомовній текстовій діяльності студентів – медиків стає результативнішим, якщо воно здійснюється на основі лінгводидактичної моделі, що включає передтекстовий, текстовий та післятекстовий етапи роботи з фаховим джерелом.

У процесі роботи з професійно-орієнтованими текстами перед студентами стоять такі завдання:

- отримати інформацію, котра б поглиблювала навчальний матеріал, отриманий студентами в процесі вивчення фахових дисциплін;
- сформулювати необхідні навички щодо подальшого самостійного читання літератури за фахом.

Вважаємо, що для успішного виконання цих завдань важливе значення мають такі види роботи:

- робота над текстом на практичних заняттях з метою формування та розвитку навичок читання та розуміння текстів;
- виконання післятекстових вправ на формування лексичних та граматичних навичок роботи з професійно-орієнтованими текстами, а також

умовно-комунікативних та комунікативних вправ для формування навичок говоріння або письма.

Крім того, кращому засвоєнню тексту сприяє:

- знаходження в тексті відповідей на запитання викладача;
- складання запитань до тексту;
- пошук в тексті окремих фактів;
- підтвердження чи заперечення тверджень із прочитаного тексту;
- складання плану переказу;
- відтворення тексту рідною чи іноземною мовами;
- переказ змісту тексту з використанням ключових слів, фраз, речень;
- переклад тексту;
- реферування чи анутовання для контролю розуміння тексту;
- підготовка повідомлення за темою тексту з використанням додаткової літератури.

В процесі роботи з текстом дуже важливо навчити студентів повною мірою та точно розуміти інформацію, що є в тексті, виокремлювати головну чи додаткову інформацію. Як показує досвід роботи в медичному навчальному закладі, для реалізації таких цілей ефективним є використання автентичних текстів медичного профілю.

Студенти охоче працюють із такими текстами й, оскільки проблеми текстів актуальні та зрозумілі для них, як для майбутніх фахівців, можуть виділяти з тексту та узагальнювати потрібну інформацію, співвідносити окремі смислові частини тексту, робити висновки на основі отриманої інформації, оцінювати зміст прочитаного, інтерпретувати прочитану інформацію.

Досвід практичної роботи доводить, що правильно підібраний професійно-орієнтований автентичний текст відіграє значну роль при вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням, сприяє різнобічному та цілісному формуванню особистості студента, підготовці його до майбутньої професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Барабанова Г.В. Методика навчання професійно-орієнтованого читання в немовному НЗ: монографія / Г.В. Барабанова. – К.: Фірма «Інкос», 2005. – 31с.
2. Драб І.М. Комплекс вправ для навчання іншомовного професійного мовлення студентів-економістів / І.М. Драб // Іноземні мови. – 2006. – №2. – С.17-23.
3. Кравчук Г.В. Методика навчання студентів технічних спеціальностей професійно спрямованого англійського мовлення на основі текстів науково – технічної реклами: дис. ...канд. пед. наук : 13.00.02 / Г.В. Кравчук. – К., 2010. – 358с.
4. Кусько К.Ф. Лінгвістика тексту за фахом // Лінгводидактична організація навчального процесу з іноземних мов у вузі. Колективна монографія / К.Ф. Кусько. – Львів: «Світ», 2007. – 73с.
5. Неділько А.Г. До питання застосування автентичних матеріалів для навчання іноземної мови / А. Неділько // Іноземні мови. – 2008. – №4. – С.11-12.
6. Нуждина М. А. К вопросу управления процессом порождения речевого произведения на основе текста / М.А. Нуждина // ИЯШ. – 2002. – №2. – С.21-25.
7. Образцов П.И. Профессионально-ориентированное обучение иностранному языку на неязыковых факультетах вузов / П.И. Образцов, О.Ю. Иванова. – Орел: ОГУ, 2008. – 114 с.
8. Образцов П.И. Проектирование и конструирование профессионально-ориентировочной технологии обучения / П.И. Образцов, А.И. Ахулкова, О.Ф. Черниченко. – Орел, 2008. – 61 с.
9. Прокоп І.Я. Англійська мова за професійним спрямуванням : Медицина: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 4 рівня акредитації / І. А. Прокоп, В. Я. Рахлецька, Г. Я. Павлишин; Терноп. Держ. Мед. Ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Т.: ТДМУ: Укрмедкнига, 2010. – 576с.

10. Фоломкина С.К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом ВУЗе / С.К. Фоломкина. – М.: Высшая школа, 2005. – 207с.

Scott Ludwig,

Pocatello, Idaho

US Peace Corps, Ukraine

DEBATE IN EDUCATION: BENEFITS AND IMPLEMENTATION

INTRODUCTION

As some of the most interactive classroom activities, competitive debates can enhance education in a wide range of settings from casual classroom activities to dedicated competitive programs. Through debate format activities, students go beyond memorization and presentation to critical thinking and persuasion. Debate programs develop their students' confidence in presentation under pressure, develop professionalism, leadership, and language skills, exercise their ability to think critically, and expand their general knowledge. This memo will describe the value and implementation of debate activities in classrooms, dedicated programs, and foreign language classes.

CLASSROOM ACTIVITIES

Classroom presentations teach students to read, listen to, and repeat information in professional settings, but they cannot match the depth of knowledge which a debate requires and helps develop. In a normal presentation, students can easily memorize information and repeat it without truly understanding the topic. If they present it clearly, they receive a good grade regardless of how well they understood the material. A debate goes beyond the appearance of knowledge because students not only present arguments, they must also defend those arguments against criticism and critique the opposing argument. Memorization and repetition alone are not enough; a debating student must understand the subject well enough to prepare for many possible situations and react to unanticipated ones. Because of this, debate is a creative activity, driven by the participating